

**DOKUMENTACE PRO VYDÁNÍ STAVEBNÍHO POVOLENÍ
LINIOVÉ STAVBY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY
VČETNĚ SOUVISEJÍCÍCH TECHNOLOGICKÝCH
OBJEKTŮ, V PODROBNOSTI DOKUMENTACE PRO
PROVÁDĚNÍ STAVBY**

**VODOVOD A KANALIZACE
PŘESTAVKY U ČERČAN
B.2. NÁVRH PLÁNU BEZPEČNOSTI A OCHRANY
ZDRAVÍ PŘI PRÁCI**

2023

**Vodohospodářský rozvoj a výstavba
akciová společnost
Nábřeží 4, Praha 5, 150 56**

VODOHOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A VÝSTAVBA
akciová společnost
150 56 Praha 5 - Smíchov, Nábřežní 4
DIVIZE 02"

tel: 257 110 308
e-mail: hromada@vrv.cz
dvorakp@vrv.cz

**DOKUMENTACE PRO VYDÁNÍ STAVEBNÍHO POVOLENÍ
LINIOVÉ STAVBY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY VČETNĚ
SOUVISEJÍCÍCH TECHNOLOGICKÝCH OBJEKTŮ,
V PODROBNOSTI DOKUMENTACE PRO PROVÁDĚNÍ
STAVBY**

**VODOVOD A KANALIZACE
PŘESTAVKY U ČERČAN**

**B.2. NÁVRH PLÁNU BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ
PŘI PRÁCI**

Zpracoval:

Ing. Mgr. Pavel Dvořák

Schválil:

Ing. Rostislav Kasal, Ph.D.
ředitel divize 02

V Praze, dne 15 ZÁŘÍ 2023

Obsah:

1. PRAVIDLA NA PROVÁDĚNÍ JEDNOTLIVÝCH PRACÍ NA STAVENÍŠTI	4
1.1 ZAJIŠTĚNÍ VÝKOPOVÝCH PRACÍ	4
1.2 VÝKOPOVÉ PRÁCE	5
2. ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ PRO PROVÁDĚNÍ PRACÍ SE ZVÝŠENÝM NEBEZPEČÍM	5
2.1 STROJE PRO ZEMNÍ PRÁCE	5
3. ÚDAJE A INFORMACE O BEZPEČNOSTI A OCHRANĚ ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, KTERÉ JE NUTNO DODRŽOVAT PŘI PROVÁDĚNÍ VEŠKERÝCH MONTÁŽNÍCH A STAVEBNÍCH PRACÍ NA STAVENÍŠTI	6
3.1 POKYNY PRO BEZPEČNOST A HYGIENU PRÁCE	6
3.1.1 <i>Všeobecně</i>	6
3.1.2 <i>Povinnosti organizace</i>	7
3.1.3 <i>Povinnosti pracovníků</i>	7
3.1.4 <i>Zákaz prací pro osamocené pracovníky</i>	8
3.1.5 <i>Kvalifikace obsluhy</i>	9
3.1.6 <i>Ochranné pomůcky</i>	10
3.1.7 <i>Ochrana před úrazy</i>	10
3.1.8 <i>První pomoc</i>	13
4. POVINNOSTI ZADAVATELE STAVBY	14
5. POŽADAVKY NA ZHOTOVITELE STAVBY	15
6. POVINNOSTI KOORDINÁTORA BOZP NA STAVENÍŠTI	16
7. PRAVIDLA BOZP PŘI UDRŽOVACÍCH PRACÍCH.....	17
8. ZÁVĚR	17

Projekt je zpracován ve smyslu platných bezpečnostních předpisů a norem. Při provádění stavebních prací je nutno dodržet všechna ustanovení bezpečnostních předpisů - zákona č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) O bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích ve znění pozdějších změn a doplňků. To se týká zejména zemních prací prováděných mechanizačními prostředky, jakož i provádění montážních prací ve výkopišti, jeho zajištění (pažení rýh s rozepřením). Za dodržování bezpečnostních předpisů během stavby odpovídá stavbyvedoucí. Při některých činnostech mohou pracovníci přijít do styku se škodlivými chemickými a biologickými látkami. Je nezbytné dodržovat veškeré bezpečnostní předpisy, aby za běžných provozních podmínek nemohlo dojít k ohrožení zdraví a bezpečnosti pracovníků.

Pro všechna zařízení použitá na vodovodní síti a kanalizační síti musí být zpracovány bezpečnostní předpisy, jež budou součástí provozního řádu a se kterými je nutné příslušného pracovníka seznámit a přezkoušet jejich znalosti. Za dodržování předpisů během stavby zodpovídá stavbyvedoucí.

1. Pravidla na provádění jednotlivých prací na staveništi

Před zahájením zemních prací musí dodavatel stavebních prací ověřit na staveništi (pracovišti) inženýrské sítě, podzemní prostory, prosakování nebo výron škodlivých látek a ve spolupráci s projektantem stanovit opatření k zajištění bezpečnosti práce.

Vyznačení inženýrských sítí

(1) Při projektování zemních prací je povinností investora, aby zjistil všechny inženýrské sítě a jiné překážky (stará nebo opuštěná důlní díla, podzemní prostory apod.) z hlediska směrového a hloubkového uložení. Projekt stavby musí obsahovat vyznačení všech inženýrských sítí a jiných překážek pod zemí, na povrchu a nad zemí. Vyznačení všech inženýrských sítí v projektu stavby musí být ověřeno a potvrzeno jejich provozovateli z hlediska směrového i hloubkového uložení.

(2) Před odevzdáním staveniště investor písemně odevzdá a dodavatel stavebních prací převezme vyznačení inženýrských sítí a jiných překážek. V případě, že nebyly zjištěny žádné inženýrské sítě nebo jiné překážky, potvrdí toto investor dodavateli stavebních prací.

(3) Před započítím zemních prací musí být odpovědným pracovníkem zajištěno na terénu vyznačení tras podzemních vedení inženýrských sítí a jiných překážek. S druhem inženýrských sítí, jejich trasami a hloubkou uložení a s jejich ochrannými pásmy musí být seznámeni pracovníci, kteří budou zemní práce provádět. Toto platí i pro trasy inženýrských sítí v blízkosti staveniště, které by mohly být stavební činností narušeny.

(4) Při odstraňování poruch, při haváriích, při jednoduchých ručních pracích, u kterých se nezpracovává výkresová část projektové dokumentace, určí způsob zajištění inženýrských sítí a bezpečnost práce odpovědný pracovník dodavatele stavebních prací.

1.1 Zajištění výkopových prací

(1) Výkopy v obydleném území, na veřejných prostranstvích a v uzavřených objektech, kde se současně provádějí i jiné práce, musí být zakryty nebo u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu do výkopu, musí být zajištěny. Je-li zajištění ve větší vzdálenosti než 1,5 m od hrany výkopu, považuje se za vyhovující zábranu jednotýčové zábradlí vysoké 1,1 m, nápadná překážka nejméně 0,6 m vysoká nebo materiál z výkopu uložený v kyprém stavu do výše nejméně 0,9 m.

(2) Výkopy přiléhající k veřejným komunikacím nebo zasahující do nich, musí být opatřeny výstražnou dopravní značkou. V noci a za snížené viditelnosti musí být označeny červeným výstražným světlem na začátku a na konci výkopu, případně v jiných nebezpečných místech podle místních podmínek. V mezilehlém prostoru mohou být výstražná světla od sebe vzdálena nejvýše 50 m.

(3) Přes výkopy hlubší než 0,5 m se musí zřídit bezpečné přechody o šířce nejméně 0,75 m, na veřejných prostranstvích bez ohledu na hloubku výkopu, musí být přechody široké nejméně 1,5 m. Přechody nad výkopem hlubokým do 1,5 m musí být vybaveny oboustranným jednotýčovým zábradlím o výšce 1,1 m, na

veřejných prostranstvích oboustranným dvoutyčovým zábradlím se zárážkou. Přejechy nad výkopy o hloubce nad 1,5 m musí být vybaveny oboustranným dvoutyčovým zábradlím se zárážkou.

(4) Pro pracovníky pracující ve výkopech musí být zřízen bezpečný sestup (výstup). Ve výkopech hlubších než 1,5 m musí být zřízeny sestupy (výstupy) od sebe vzdálené nejvýše 30 m.

(5) Okraje výkopu nesmí být zatěžovány do vzdálenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice smykového klínu stanoví projekt. Prostor smykového klínu výkopu se nesmí na povrchu terénu zatěžovat stavebním provozem, objekty zařízení staveniště, stroji, materiálem apod. kromě případů, kdy způsob zabezpečení stability stěny výkopu je řešen projektem na základě výpočtu.

(6) Při přerušení zemních prací nesmí být ohrožena bezpečnost práce. Odpovědný pracovník musí zajistit pravidelnou odbornou kontrolu údržby zábran, pažení, lávek, přechodů, přejezdů, výstražných a osvětlovacích těles apod.

(7) Před započítím zemních prací se musí okolní objekty ohrožené výkopem zabezpečit. Způsob zabezpečení objektů musí být stanoven v projektu stavby.

1.2 Výkopové práce

(1) Před prvním vstupem pracovníků do výkopu nebo po přerušení práce delším než 24 hodin, musí odpovědný pracovník provést prohlídku stavu stěn výkopu, pažení a přístupů.

(2) Výkopové práce na odlehlých pracovištích nesmí od hloubky 1,3 m provádět pracovník osamoceně.

(3) O použití strojů nebo pneumatických nástrojů v blízkosti podzemních tras inženýrských sítí rozhodne dodavatel stavebních prací v dohodě s provozovatelem těchto sítí a současně provede nezbytná opatření k zajištění bezpečnosti práce.

(4) Provádět zemní práce v ochranném pásmu elektrických, plynových a jiných nebezpečných vedení, je možné pouze za předpokladu, že budou učiněna opatření zabráňující nebezpečnému přiblížení pracovníků nebo strojů k těmto vedením. Opatření se projedná s jejich provozovatelem.

(5) Při souběžném strojním a ručním provádění zemních prací je zakázáno se zdržovat v nebezpečném dosahu stroje.

(6) Nemá-li obsluha stroje dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nesmí pokračovat v souběžném strojním a ručním těžení na jednom pracovním záběru.

(7) Při ručním provádění výkopových prací musí být pracovníci při práci rozmístěni tak, aby se vzájemně neohrožovali.

(8) Při dopravě materiálu do výkopu nebo z výkopu se nesmí pracovníci zdržovat v ohroženém prostoru.

(9) Při zjištění nebezpečných předmětů, munice nebo výbušniny, musí být práce zastaveny až do doby odstranění těchto předmětů.

2. Zvláštní opatření pro provádění prací se zvýšeným nebezpečím

2.1 Stroje pro zemní práce

(1) Stroj může pojíždět nebo pracovat podle únosnosti půdy v takové vzdálenosti od okraje svahů a výkopů, aby nedošlo ke zřícení stroje. Pokud tato vzdálenost není stanovena v technologickém postupu, stanoví ji odpovědný pracovník.

(2) Je-li stroj v pohybu, nesmí se nikdo zdržovat v nebezpečném dosahu stroje, před strojem ve směru jízdy, ani mezi tahačem a vlečeným strojem.

(3) Pod stěnou (svahem) může stroj pojíždět nebo pracovat v takové vzdálenosti, aby nevzniklo nebezpečí jeho zasypaní.

(4) Při práci strojů vybavených více pracovními zařízeními musí být nepoužívané pracovní zařízení v přepravní poloze a mechanicky zajištěno.

(5) Při práci více strojů na jednom pracovišti musí být mezi nimi zachována taková vzdálenost, aby nedošlo k ohrožení provozu druhého stroje.

(6) Při nakládání materiálu na dopravní prostředky se smí manipulovat s pracovním zařízením stroje pouze nad ložnou plochou tak, aby do dopravního prostředku nenaráželo. Je-li nutné při nakládání manipulovat pracovním zařízením stroje nad kabinou řidiče dopravního prostředku, nesmí se v ní zdržovat pracovníci. Ložná plocha musí být nakládána rovnoměrně.

(7) Při jízdě s naloženým materiálem musí být pracovní zařízení zajištěno v přepravní poloze, aby nedošlo k nebezpečné ztrátě stability stroje a omezení viditelnosti v kabině.

(8) Stroj musí být vybaven

a) zařízením pro kontrolu sklonu pojezdové roviny se signalizací nebo ukazovatelem až do maximálního dovoleného sklonu,

b) signalizací zapojení stroje na vnější elektrickou síť v kabině a u vstupu na stroj, jedná-li se o stroj s elektrickým pohonem,

c) světlomety k osvětlení pracovního prostoru stroje za snížené viditelnosti a v noci; stroje, které pojíždí při práci též směrem vzad, musí být vybaveny i světlomety osvětlujícími pracovní prostor za strojem,

d) nejméně dvěma zakládacími klíny, jedná-li se o stroj na kolovém podvozku nebo o silniční válec.

(9) Obsluha stroje nesmí opustit své místo, aniž by bylo pracovní zařízení spuštěno na zem, popřípadě na podložku na zemi nebo umístěno v předepsané přepravní poloze a mechanicky zajištěno.

(10) Při hrnutí horniny dozerem nesmí břit jeho radlice přesáhnout přes okraj svahu nebo výkopu.

3. Údaje a informace o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, které je nutno dodržovat při provádění veškerých montážních a stavebních prací na staveništi

3.1 Pokyny pro bezpečnost a hygienu práce

3.1.1 Všeobecně

Orgány a osoby, které plánují a kontrolují pracovníkům úkoly, jsou povinni vytvářet stálé podmínky pro bezpečnou práci pro předcházení pracovním úrazům, nemocím z povolání a újmě na zdraví, způsobených vlivem pracovního prostředí.

Pracovníci, kteří provádějí obsluhu a údržbu vodovodní sítě, musí být starší 18-ti let, duševně a zdravotně způsobilí. Musí být poučení, zacvičení a přezkoušeni v obsluze určeného zařízení. Musí odpovídat požadavkům na odbornou kvalifikaci jednotlivých prací dle příslušných kvalifikačních katalogů odvětví vodního hospodářství. O školení a přezkoušení se provede zápis. Dále musí být seznámeni s provozním řádem, provozní technickou dokumentací, bezpečnostními předpisy, hygienickými požadavky a technickými normami, platnými pro rozsah jejich pracovní náplně.

Příslušní pracovníci musí mít kvalifikaci podle Vyhl.č. 50/1978 Sb. - §3 Pracovník seznámený, a musí mít platný zdravotní průkaz s aktuální lékařskou prohlídkou.

3.1.2 Povinnosti organizace

- ustanovit obsluhu vodovodního systému a vytvořit předpoklady pro řádné provádění všech prací, potřebných k zajištění provozu vodovodu.
- dbát, aby do obsluhy stokové sítě byli zařazeni pracovníci s potřebnou kvalifikací, s potřebnými tělesnými a duševními vlastnostmi a v potřebném zdravotním stavu.
- organizovat a zajišťovat péči o bezpečnost a hygienu práce.
- zajišťovat odborný dozor nad všemi pracemi a provádět pravidelné kontroly.
- plánovat, finančně zabezpečovat, doplňovat a udržovat vodovod a vytvářet předpoklady pro hospodárný provoz vodovodu.

Podle Zákoníku práce jsou organizace dále povinny zabezpečovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci .

- zaměstnavatel zajišťuje proškolení všech zaměstnanců v používání ochranných prostředků, pracovníci jsou povinni se těchto školení zúčastnit. Vedoucí pracovníci na všech úrovních se musí přesvědčit, že zaměstnanec ovládá použití ochranných prostředků a že je také v praxi skutečně používá
- zaměstnavatel je povinen seznámit všechny pracovníky v potřebné míře s bezpečnostními, hygienickými a dalšími předpisy. Zajišťuje pravidelná školení a přezkušování pracovníků
- k zajištění bezpečnosti technických zařízení, je provozovatel povinen provádět a zajišťovat pravidelné kontroly a revize stavu těchto zařízení a plnit další úkoly k zajištění bezpečnosti
- organizovat a zajišťovat péči o bezpečnost a hygienu při provádění práce pracovníků po stránce osobní a věcné, hlavně odborným dozorem nad pracovníky a jejich prací.
- nahrazovat fyzicky namáhavé a rizikové práce novými pracovními postupy a mechanizací, starat se o bezpečné, zdravé a hygienické prostředí v pomocných zařízeních Vodotechnické služby s.r.o
- přihlížet k oprávněným připomínkám pracovníků při zajišťování bezpečnostních závad a rychle je odstraňovat
- soustavně poučovat pracovníky o bezpečné a zdravotně nezávadné práci, věnovat zvýšenou péči nezpracovaným pracovníkům a zajistit, aby byli všichni nově přijatí pracovníci před nástupem do práce podrobně poučeni o příslušných bezpečnostních předpisech o bezpečném způsobu práce a o používání ochranných oděvů a pomůcek
- ředitel a.s., vedoucí provozů, provozní technici, mistři a vedoucí pracovních skupin jsou odpovědní v rozsahu své funkce a náplně své činnosti za odstranění příčin úrazů a nemocí z povolání a je nutné jim předcházet

3.1.3 Povinnosti pracovníků

- Obsluha musí být prokazatelně seznámena s tímto provozním řádem, provozními předpisy a zásadami poskytování první pomoci
- Obsluha je povinna zabezpečit stálou a pravidelnou činnost všech zařízení
- Obsluhovatel musí využívat všech ochranných pomůcek, které mu byly přiděleny dle povahy vykonávané práce
- Ochranný oděv, obuv a ochranné pomůcky musí udržovat v čistotě a pořádku. Při každém větším znečištění, nebo poškození, musí oděv předat k vyprání nebo k výměně. Totéž platí o ostatních ochranných prostředcích a pomůčkách
- Pracovník, který obdrží příkaz, který odporuje bezpečnostním, zdravotním nebo hygienickým předpisům, je povinen na to upozornit toho, kdo mu tento příkaz vydal. Trvá-li přesto příkazující na splnění takového příkazu, uvědomí o tom pracovník vyššího nadřízeného.

- Pracovníci, kteří pracují s otevřeným ohněm, jsou povinni po ukončení práce a před odchodem z pracoviště učinit všechna opatření k zamezení vzniku požáru.
- Zjistí-li pracovník, že vznikly podmínky ohrožující bezpečnosti provozu nebo jiné nebezpečí, je povinen zjištěnou závadu opravit nebo nebezpečí zabránit, je-li to v rozsahu jeho kvalifikace a v jeho možnostech. V každém případě však musí zjištěnou skutečnost neprodleně ohlásit vedoucímu. V případě, že hrozí nebezpečí z prodlení, musí sám učinit nezbytné kroky - např. poskytnout první pomoc, ohlásit požár požární ochraně apod.
- Obsluha musí dbát na snižování nákladů provozu úsporou energií, provozních hmot apod.

V zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou pracovníci povinni při práci si počínat tak, aby neohrožovali své zdraví ani zdraví svých spolupracovníků osvojit si dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů, ostatní pracovní a právní předpisy a předpisy o ochraně proti požárům v rozsahu své činnosti a pracovního zařazení

- dodržovat předepsané postupy jednotlivých prací
 - plnit příkazy a pokyny vedoucích, vydané v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Odmítnout provedení příkazu nebo nařízení, které odporuje bezpečnosti nebo hygienickým předpisům. Trvá-li i pak nařizující na splnění svého příkazu, vyžádat si o tom písemné potvrzení a před splněním příkazu uvědomit o tom vyššího nadřízeného
 - dodržovat zákaz obsluhy těch strojů a zařízení, jejichž obsluha, užívání a udržování zaměstnanci nepřísluší. S elektrickým strojním zařízením smí pracovat pouze osoby s příslušnou kvalifikací určenou k jejich obsluze
 - nedostatky a závady ohrožující bezpečnost práce musí ohlásit vedoucímu, popřípadě ihned učinit opatření k jejich odstranění
 - na pracovišti dodržovat čistotu a pořádek
 - v pracovní době a před ní dodržovat zákaz požívání alkoholických nápojů, a látek, které snižují schopnosti k výkonu dané práce
 - každý i lehčí úraz, který nezpůsobí pracovní neschopnost pracovníka, oznámit nadřízenému. Pokud nevyhledají lékařskou pomoc, jsou pracovníci povinni si menší rány ošetřit sami nebo s pomocí spolupracovníka. Každý úraz musí být zapsán do Knihy úrazů
 - pracovníci podílející se na provozu vodovodu musí absolvovat úvodní teoretické a praktické školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, požární ochrany, první pomoci při úrazech a další opakovací školení. Opakovací školení se provádí nejméně 1 x ročně. O školení musí být napsán záznam předepsaným pracovníkem a technikem, který školení prováděl.
 - pracovníci se musí zúčastnit preventivní a dále pravidelně se opakující lékařské prohlídky. Periodicitu stanovuje krajský hygienik. Lékařskému vyšetření se musí pracovník podrobit v tom případě, přišel-li do styku s infekční chorobou nebo má-li sebemenší potíže, které mohou infekční chorobě předcházet.

3.1.4 Zákaz prací pro osamocené pracovníky

- jakékoliv práce na elektrickém zařízení pod proudem (neplatí pro osoby znalé a s vyšší elektrotechnickou kvalifikací)
- jakékoli opravy a mazání strojů za chodu
- vystupovat na vyvýšené objekty, kde výstup vyžaduje jištění dalším pracovníkem
- manipulovat s otevřeným ohněm a kouřit ve všech objektech

3.1.5 Kvalifikace obsluhy

Všeobecně

Pracovníci jednotlivých profesí, zabezpečující provoz, údržbu a opravy vodovodu musí mít odbornou kvalifikaci odpovídající minimálně požadavkům kvalifikačního katalogu v odvětví vodního hospodářství.

Kvalifikace osob určených k obsluze elektrických zařízení

- Elektrické zařízení smějí opravovat nebo měnit a provozovat jen odborníci s příslušnou kvalifikací a oprávněním, kteří mají nejen potřebné odborné znalosti, nýbrž i potřebné znalosti elektrotechnických předpisů (zařizovacích i pracovních) a příslušných technických norem (Vyhl. 50/1978 Sb). Tělesné a duševní vlastnosti a zdravotní stav osob určených k obsluze musí odpovídat nárokům, které vyžaduje odpovědnost a nebezpečnost práce.
- Pracovníci seznámení (bez elektrotechnické kvalifikace) mohou samostatně obsluhovat jednoduchá el. zařízení vn a nn provedená tak, že při jejich obsluze nemohou přijít do styku s částmi pod napětím. Mohou pracovat v blízkosti částí pod napětím jen při dodržování bezpečných vzdáleností stanovených ČSN EN 50 110-1, ČSN EN 50 110-2, jinak jen se souhlasem provozovatele zařízení, který provede potřebná bezpečnostní opatření (např. vypnutí zařízení nebo zajištění dozoru).
- Pracovníci poučení mohou obsluhovat jednoduchá el. zařízení všech napětí, pracovat na částech el. zařízení bez napětí, v blízkosti nekrytých částí nn pod napětím ve vzdálenosti větší než 20 cm s dohledem. Na částech pod napětím pracovat nesmějí.
- Pracovníci znalí mohou po odborném zácviku a složení zkoušky podle vyhl. č. 50/1978 Sb. samostatně obsluhovat elektrická zařízení. Dle ČSN EN 50 110-1, pak mohou pracovat na částech elektrického zařízení nn sami, rovněž tak v blízkosti částí pod napětím a na částech pod napětím. Mohou pracovat na zařízení vn bez napětí sami nebo v blízkosti živých částí pod dozorem. Na částech pod napětím v přítomnosti další znalé osoby s praxí.
- Osoby poučené musí být poučeny prokazatelně, tj. takovým způsobem, že organizace provádějící školení (instruktáž, zácvik a pod.) musí prokázat záznamem podepsaným školícím i školeným, že školení (instruktáž, zácvik a pod.) bylo provedeno. Ze záznamu musí být patrné, co bylo předmětem poučení. Osoby, které nebyly poučeny prokazatelně, se posuzují jako osoby bez elektrotechnické kvalifikace.
- Pracovníci znalí se musí prokazatelně pravidelně v rozsahu podle vyhlášky č. 50/1978 Sb. přezkušovat ze znalostí normy ČSN EN 50 110-1, jakož i ostatních norem, předpisů a směrnic, souvisejících s jejich činností. Musí se též 1x za 2 roky podrobit lékařské prohlídce. Za provedení zkoušek a ověřování zdravotního stavu odpovídá zaměstnavatel.
- Obsluhovat elektrické zařízení smějí jen osoby s kvalifikací požadovanou na příslušné zařízení. Pokud jsou pro ochranu předepsány ochranné pomůcky, musí jich být používáno.
- Osoby, které obsluhují stroje a zařízení, musí být seznámeny s provozovaným zařízením a s jeho funkcí. Tam, kde jsou vypracovány místní nebo jiné bezpečnostní a pracovní předpisy nebo pokyny, musí být na vhodném místě přístupné a pracovníci s nimi prokazatelně seznámeni.
- Obsluhující se smí dotýkat jen těch částí, které jsou pro obsluhu určeny. K obsluhovaným částem zařízení musí být vždy volný přístup. Při obsluze zařízení vn se nesmí obsluhující přiblížit k živým částem pod napětím blíže než je vzdálenosti uvedené ČSN EN 50 110-1. Při poškození zařízení nebo při poruše, která by mohla ohrozit bezpečnost a zdraví pracujících, musí pracovník, který takový stav zjistí a který nemůže sám příčiny ohrožení odstranit, učinit opatření k zamezení nebo snížení nebezpečí úrazu, požáru nebo jiného ohrožení (např. zamezit přístupu osob dozorem, osadit bezpečnostní tabulku, ohlásit nebezpečí vedoucímu provozu atd.).
- Pracovníci seznámení se při zacházení s el. zařízením, při činnosti nebo pobytu v jeho blízkosti musí řídit předpisy ČSN EN 50 110-1,. Provozovatel musí seznámit své pracovníky s touto normou v rozsahu jejich činnosti. Pracovník seznámený s touto normou nezískává kvalifikaci pracovníka

poučeného ve smyslu normy ČSN EN 50 110-2, a vyhl. č. 50/1978 Sb.

3.1.6 Ochranné pomůcky

Ochranné pomůcky a oděvy jsou poskytovány v souladu s NV č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čistících a desinfekčních prostředků.

- vedení organizace je povinno vybavit každého pracovníka osobními ochrannými pomůckami a oděvy (podle vyhodnocení rizika jednotlivých profesí o Poskytování osobních ochranných prostředků, mycích, desinfekčních a čistících prostředků) instruovat ho o způsobu používání, zajistit ochranné pomůcky v potřebném množství, provádět pravidelnou kontrolu a zkoušky užívaných ochranných pomůcek ve smyslu platných předpisů
- každý pracovník musí používat předepsané ochranné pomůcky a oděvy v dokonalém stavu. Smí vstupovat do nádrží vodojemu jen za účelem čištění a údržby a to v čistém ochranném oděvu a obuvi, které jsou desinfikovány. Desinfekce ochranného oděvu a obuvi se provádí prostředkem DESIDEPT SPREY. Odpovědnost za ochranné pomůcky má osoba, které byly přiděleny.

3.1.7 Ochrana před úrazy

K úrazům při plnění povinností dochází většinou nedodržováním bezpečnostních předpisů. Obsluha stokové sítě je vystavena zejména těmto druhům nebezpečí:

- fyzickému zranění
- infekci
- otravným plynům nebo udušení z nedostatku kyslíku

3.1.7.1 Všeobecné zásady

- Každý pracovník, vykonávající určitou práci na příkaz nadřízeného odpovědného pracovníka je povinen přesvědčit se před nástupem do práce, zda má v pořádku osobní ochranné a pracovní prostředky, zda byly podrobeny náležité kontrole (např. ochranné pasy, el. přístroje apod.).
- Vyskytne-li se nebezpečí zranění nebo ohrožení lidských životů, musí pracovník obsluhy provést mimořádné opatření za účelem odvrácení hrozícího nebezpečí.
- Nebezpečí úrazu je specifické podle druhu vykonávané práce. Z tohoto hlediska přicházejí při obsluze objektů stokové sítě v úvahu následující skupiny prací s příslušným bezpečnostními a hygienickými předpisy:
 - Ochrana před úrazy používaným nářadím a mechanizačními prostředky
 - Ochrana a bezpečnost při čištění a drobné údržbě

3.1.7.2 Hlavní pokyny pro pracovníky při provozu

- Zaměstnanci jsou povinni počínat si při práci tak, aby neohrožovali život a zdraví své a svých spolupracovníků. Musí se řídit pracovními předpisy a pokyny svých nadřízených a práci vykonávat tak, jak k ní byli vyškoleni a poučeni.
- Musí dbát bezpečné práce a zachovávat maximální opatrnost s vědomím možného úrazu a nebezpečí vykonávané práce.
- Zaměstnanec je povinen oznámit svému vedoucímu neprodleně každý úraz při práci, který se přihodí jemu, nebo jeho spolupracovníkovi, nejsou-li tito schopni ohlásit úraz sami.

- Každé sebemenší zranění musí být ohlášeno a rána chráněna před dalším znečištěním. O zranění musí být proveden zápis do knihy evidence pracovních úrazů.
- Větší zranění musí být co nejrychleji hlášeno přímému nadřízenému. Postižený vyhledá v nejkratší době lékařskou pomoc.

Další pokyny a opatření na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou obsaženy v příslušných normách a předpisech.

3.1.7.3 Ochrana před fyzickým zraněním

Nejčastější úrazy jsou způsobeny pádem. Jde většinou o uklouznutí nebo zakopnutí.

Tyto pády jsou vyvolány jednak vlastní nepozorností, jednak objektivně kluzkým prostředím nebo nečekanými překážkami.

Obsluha musí proto dbát, aby všechna pracoviště, manipulační lávky a chodby byly prosty oleje, tuku, nánosu kalu, sněhu a ledu.

Nářadí a přenosná zařízení musí být ihned uklizena na své místo a neponechána pohozena na pracovišti.

Musí-li obsluha dočasně nechat na pracovišti nějakou překážku, je nutné ji nápadně označit, popř. osvětlit.

Časté úrazy většího rázu jsou pády z výšky. Patří sem pády do nezajištěných šachet, pády ze žebříků, schodišť ap. Poklopy jímek a šachet mohou být otevřené jen po nejnutnější dobu, přitom se musí otvor zajistit zábradlím nebo trvalým dozorem.

Žebříky musí být zajištěny proti uklouznutí. Při sestupu do šachet a nádrží se musí pracovat ve dvojici, kdy druhá osoba jistí pracovníka v šachtě nebo v nádrži a v případě nutnosti jej okamžitě vyprostí.

Při zranění použitím nevhodného nebo poškozeného pracovního náradí, platí zásada volit pro každou práci vždy ty nástroje a náradí, které jsou k ní určeny a předem překontrolovat, zda jsou v pořádku.

3.1.7.4 Úraz pohyblivými částmi strojů

Pohyblivé části strojů musí být opatřeny ochranným krytem. Ochranný kryt lze odstranit jen tehdy, když je stroj v klidu. Také mazání a údržba strojů za chodu je zakázáno.

3.1.7.5 Ochrana před úrazy elektrickým proudem

K úrazům elektrickým proudem dochází zejména z nezkušenosti a nevědomosti osob, které přijdou do styku s elektrickým zařízením, z neznalosti předpisů o zabránění úrazům, z neodbornosti a špatné údržby elektrického zařízení. Proto je nutno dodržovat následující :

- Elektrické zařízení je nutno řádně udržovat jak určují předpisy a ČSN. Závady opravují osoby s příslušnou kvalifikací. Každá neodborně odstraněná závada zvyšuje nebezpečí úrazu elektrickým proudem.
- Elektrické zařízení je nutné pravidelně revidovat v rozsahu a lhůtách dle ČSN 33 1500 revizním technikem s příslušnou kvalifikací.
- Při obsluze a údržbě elektrických zařízení mohou pracovat pouze osoby s příslušnou kvalifikací dle předchozích kapitol. A dále je tento pracovník povinen dodržovat základní bezpečnostní a hygienické podmínky.
- V blízkosti motorů, vedení, rozváděčů, spínačů apod. musí zaměstnanec dbát zvýšené opatrnosti při používání vody (při mytí, splachování apod).
- Bezpečně je třeba zajistit dočasné rozvody a provizorní elektrická zařízení, která nesmějí být ponechána jako zařízení trvalá.

- Veškeré rozvaděče, vypínače a ostatní el. příslušenství musí být stále přístupné. Obsluha je povinná v blízkosti těchto zařízení udržovat pořádek.
- Při úrazu elektřinou nutno jednat rychle, nikoliv však ukvapeně. Jen správným postupem lze postiženého zachránit a zároveň zabránit možnému úrazu zachránce nebo třetí osoby.
- Veškeré práce na elektrickém zařízení instalovaném v objektech vodovodního systému se mohou provádět pouze dle platných předpisů, norem a provozních pravidel. Podrobnější informace a pokyny jsou uvedeny u popisu provozu trafostanic.
- Zaměstnavatel (vedení podniku) je povinen zajistit v pravidelných intervalech lékařské prohlídky všech zaměstnanců a vyškolení určitého počtu pracovníků v poskytování první pomoci. Školení je nutné doplňovat a zakončovat zkouškami. O školení, výcviku a zkouškách je nutné vést záznam.

3.1.7.6 Ochrana před škodlivými plyny, nedostatkem kyslíku a výbuchu plynu

Pod pojmem nebezpečné plyny rozumíme plyny, které ohrožují zdraví člověka a bezpečnost práce. Nebezpečí působení plynu spočívá v tom, že plyn vytlačí z ovzduší kyslík, že je jedovatý či hořlavý a výbušný. Nebezpečí otravou plyny nebo nedostatkem kyslíku ohrožuje pracovníky především v hlubokých šachtách na stokové síti.

Příznaky při otravách nejobvyklejšími plyny, vyskytujícími se při provozu stokové sítě, první pomoc a bezpečnostní opatření jsou :

Sirovodík

Při inhalaci menších dávek způsobuje bolesti hlavy, nevolnost, slabost, podráždění očních spojivek a rohovek. Při vyšších koncentracích pak poleptání dýchacích cest, bolesti na prsou, kašel, průjem. Při vysokých dávkách rychlé bezvědomí s křečemi, smrt.

Bezpečnostní opatření: při prvním pocitu zápachu sirovodíku v ovzduší musí pracovník opustit pracoviště a zajistit okamžité provětrání pracoviště.

První pomoc: okamžité odstranění postiženého ze závadného prostředí, přenesení na čerstvý vzduch a použití teplých přikrývek. Je-li pacient při vědomí - podání silné kávy, je-li v bezvědomí - umělé dýchání, inhalace kyslíku, okamžité přivolání lékaře a převezení pacienta do ústavního ošetření.

Při očních obtížích výplachy očí borovou vodou.

Metan

Přítomnost metanu v ovzduší vyvolává nedostatek kyslíku - metan nemá varovný zápach. Jeho největší nebezpečí tkví v možnosti výbuchu při smíchání s okolním vzduchem v určitém poměru (vznik třaskavé směsi).

Prevence: pravidelné prohlídky těsnosti potrubí, resp. kontrola zda následkem

poškození potrubí a podtlakem neproniká vzduch dovnitř. V případě zjištění závady zastavit provoz a potrubí opravit za příslušných bezpečnostních opatření.

Kysličník uhelnatý

Příznaky otravy: prudká otrava kysličníkem uhelnatým se projevuje bolením hlavy, malátností, závratí, někdy zvracením a zvláště nesoudností, takže postižený se nesnaží zachránit. Při silnější otravě dochází ke stavům mdloby a s přibývajícími příznaky otravy se dostávají křeče a bezvědomí.

První pomoc: při záchranných pracích pamatovat na vlastní bezpečnost a používat kyslíkových dýchacích přístrojů nebo protiplynových masek s filtrem. Obyčejné masky nechrání proti kysličníku uhelnatému.

Otvory zamořeného prostoru otevřít a zavolat záchranný sbor. Přenést postiženého na čerstvý vzduch, ošetřit krvácející rány, uvolnit šatstvo, položit postiženého naznak, hlavu mu slabě podložit a přikrýt teplou přikrývkou. Dát mu dýchat kyslík nebo kyslík s kysličníkem uhličitým.

Nedýchá-li, zavést okamžitě umělé dýchání, postarat se ihned o lékařskou pomoc. Je-li postižený v bezvědomí, nepodávat mu žádný nápoj. Je-li při vědomí, podávat mu teplou zrnkovou kávu, teplý čaj nebo mléko. V žádném případě nepodávat lihoviny.

V provozu musí být zajištěna veškerá dříve uvedená bezpečnostní opatření.

Zásadně musí být pamatováno na chování při výskytu plynu ve stokách, podzemních prostorách a v místnostech:

- Benzinové a petrolejové páry se udržují v nižších polohách, při silnější koncentraci přímo nad hladinou odpadních vod. proto musí být věnována velká péče dokonalému větrání, neboť případný výbuch těchto par je neobyčejně silný.
- Svítiplyn se udržuje blíže stropu.
- Metan se nalézá u stropu, ale jeho koncentrace vzrůstá v určité hloubce, kde zůstává konstantní na rozdíl od benzinových par, jejichž koncentrace stále roste k hladině. Výbuch se obvykle nešíří.

3.1.8 První pomoc

3.1.8.1 Úraz elektrickým proudem

Záchranný postup je tento:

- vyprostit postiženého z dosahu elektrického proudu
- je-li v bezvědomí, zavést umělé dýchání
- není-li hmatný tep, ihned zahájit nepřímou srdeční masáž
- přivolat lékařskou pomoc
- uvědomit vedení podniku, vedoucího střediska

Po vypnutí proudu (vypnutí hlavního vypínače, přerušení vodiče a pod.) vyprostíme postiženého tak, abychom zabránili jeho dalšímu poranění.

Při zástavě dýchání ihned zahájíme umělé dýchání z plic do plic, při zástavě oběhu provádíme nepřímou masáž srdce v kombinaci s umělým dýcháním (neodkladnou resuscitaci).

Při neodkladné resuscitaci zvedneme dolní končetiny a držíme je téměř kolmo vzhůru. Při nedostatečném počtu záchránců je můžeme podložit do zvýšené polohy - v oblasti pat asi 50 cm nad podložku.

Neodkladná resuscitace je prvořadá a pokračujeme v ní až do převzetí zachraňovaného lékařem.

Bez přerušení neodkladné resuscitace ošetříme jen rozsáhlé rány a popáleniny překrytím sterilním obvazem a zastavíme případné větší krvácení tlakovým obvazem nebo přechodným zaškrcením v oblasti nad místem krvácení směrem k srdci.

Ošetření dalších poranění, např. znehybnění zlomenin se provede až za přítomnosti dostatečného počtu kvalifikovaných zdravotnických pracovníků.

Bezodkladně přivoláme rychlou zdravotnickou pomoc a zajistíme převoz postiženého do zdravotnického zařízení.

3.1.8.2 Popáleniny

Popáleniny I. a II. stupně okamžitě oplachujeme studenou vodou po dobu 15 až 20 minut. Poté přiložíme sterilní obvaz, např. popáleninovou rouškou, a přes ni studený obklad, vytvořený např. ledově studenou vodou, naplněnou do igelitového sáčku.

Při rozsáhlejších popáleninách zabalíme popáleného do sterilních roušek nebo přezheleného prostěradla. Oděv postiženému svlékneme jen tehdy, je-li nutné ošetřit jiné poranění (zastavení krvácení, zlomeninu apod.), přiškvařené části oděvu neodstraňujeme. Popálené končetiny se po ošetření znehybní, horní končetiny s použitím závěsu ze šátku, dolní končetiny polohou vleže, pro přenášení popř. lehkou dlahou.

Popálení v oblasti obličeje a očí se oplachuje studenou vodou, obvaz se poté nepřikládá.

- Na popáleniny nedáváme olej, zásypy, masti, tuky a pod.
- Pečlivě se sleduje dýchání ve všech případech, kdy došlo k inhalaci kouře a teplých plynů a par. Při dušnosti se nemocný usadí do polohy polosedě se zvýšeným hrudníkem a opřenými zády. Je-li možnost, inhaluje nemocný kyslík.

Při narůstající dušnosti:

- s nedostatečným dýcháním se včas zahájí umělé dýchání.
- popálenému se ústy nepodávají tekutiny ani léky.
- zjistíme co nejrychleji odvoz postiženého do zdravotnického zařízení k odbornému ošetření.
- Před poskytnutím první pomoci je vhodné přiložit na ústa a nos sobě i popálenému roušku, šátek, kapesník abychom zabránili druhotné kapénkové infekci.

4. Povinnosti zadavatele stavby

Povinnosti zadavatele stavby vyplývají ze zákona č. 309/2006 Sb., další upřesňující informace jsou uvedeny v Nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

1. Působí-li na staveništi současně zaměstnanci více než jednoho zhotovitele stavby je zadavatel stavby povinen určit potřebný počet koordinátorů BOZP při práci na staveništi.
2. Bude-li na stavbě určeno více koordinátorů, kteří budou působit při přípravě nebo realizaci stavby současně, zadavatel stavby vymezí pravidla jejich vzájemné spolupráce.
3. Koordinátorem může být odborně způsobilá fyzická osoba, která má
 - alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou
 - odbornou praxi v délce alespoň 3 let, nebo v délce 2 let, pokud má dokončené vyšší odborné vzdělání, nebo v délce 1 roku, pokud má dokončené vysokoškolské vzdělání v bakalářském nebo magisterském studijním programu v oblasti BOZP
 - doklad o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti (akreditace vydaná Ministerstvem práce a sociálních věcí).
4. Koordinátor nemůže být totožný s osobou, která odborně vede realizaci stavby.
5. Zadavatel stavby může vykonávat funkci koordinátora sám, pokud je fyzickou osobou a splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti.
6. Zadavatel stavby je povinen předat koordinátorovi veškeré podklady a informace potřebné pro jeho činnost, poskytovat mu potřebnou součinnost a zavázat všechny zhotovitele stavby, popřípadě jiné osoby k součinnosti s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby. Dále je povinen poskytovat mu součinnost potřebnou pro plnění jeho úkolů, včas mu předávat informace potřebné pro zhotovení plánu a jeho změny, brát v úvahu jeho podněty a pokyny, zúčastňovat se zpracování plánu a tento plán dodržovat. Zadavatel stavby je povinen nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi doložit, že informoval koordinátora o rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil.
7. Koordinátor se neurčuje u staveb:

- u nichž nevzniká povinnost doručení oznámení o zahájení prací Oblastnímu inspektorátu práce,
- které provádí stavebník sám pro sebe svépomocí,
- u nichž se nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení stavebních prací.

8. V případech, kdy při realizaci stavby:

- celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den,
- celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu,

je zadavatel stavby povinen doručit oznámení o zahájení prací Oblastnímu inspektorátu práce příslušnému podle místa bydliště nejpozději 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli. V případě podstatných změn je nutné bezodkladně provést aktualizaci tohoto oznámení. Stejnopis oznámení musí být vyvěšen na viditelném místě u vstupu na staveniště. Uvedené údaje mohou být součástí štítku nebo tabule umísťované na staveništi nebo stavbě.

Budou-li se na staveništi provádět práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví nebo budou vykonávány činnosti, při kterých vzniká povinnost oznámení o zahájení prací, zadavatel stavby zajistí, aby před zahájením prací na staveništi byl zpracován plán BOZP na staveništi.

5. Požadavky na zhotovitele stavby

Zhotovitelé stavebních prací jsou povinni:

1. Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví všech fyzických osob, které se s jejich vědomím zdržují a pracují na jejich pracovištích s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.
2. Zajistit, aby všichni pracovníci byli pro výkon své práce odborně a zdravotně způsobilí.
3. Zajistit, aby všichni pracovníci byli v potřebném rozsahu seznámeni s projektovou dokumentací, s pracovními a technologickými postupy.
4. Zajistit, aby všichni pracovníci byli řádně seznámeni s pracovištěm, s plánem BOZP a v případě, že byl zpracován, i s havarijním plánem.
5. Zajistit, aby všichni pracovníci používali příslušné OOPP.
6. Udržovat všechny stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí v provozuschopném stavu, zajišťovat na nich pravidelné předepsané revize a kontroly.
7. Zajistit, aby při provozu a používání strojů a technických zařízení, nářadí a dopravních prostředků na staveništi byly kromě požadavků zvláštních předpisů dodržovány bližší minimální požadavky na BOZP dle NV č. 591/06 Sb., Přílohy 2.
8. Zajistit, aby byly splněny požadavky na organizaci práce a pracovní postupy dle NV č. 591/06 Sb., Přílohy 3.
9. Zajistit bezpečné provádění prací, při nichž hrozí nebezpečí pádu fyzických osob nebo předmětů z výšky nebo do hloubky.
10. Na pracovišti udržovat pořádek a čistotu.
11. Uspořádat pracoviště podle příslušné dokumentace včetně plánu BOZP – zajistit jeho dostupnost, určení komunikací, určení prostorů pro manipulaci s materiálem a jeho uskladnění, osazení bezpečnostních značek, vymezení pracovišť pro výkon jednotlivých prací a činností.
12. Zajistit řádné uskladňování, manipulaci, odstraňování a odvoz všech odpadů.
13. Mít stálý přehled o všech pracovnících, kteří se zdržují na pracovišti.
14. V případě mimořádné události zajistit první pomoc postiženým a přivolat složky integrovaného záchranného sboru.
15. Provádět soustavné kontroly dodržování pravidel BOZP na staveništi.

Povinnosti vedoucích/odpovědných pracovníků na staveništi

1. Každý vedoucí zaměstnanec odpovídá za plnění úkolů v oblasti BOZP na svém pracovišti v rozsahu své funkce, kterou zastává.
2. Úloha a s ní spojené povinnosti koordinátora na staveništi jsou popsány v kapitole 4. Povinnosti koordinátora BOZP na staveništi.
3. Nejčastějšími vedoucími pozicemi na staveništi jsou stavbyvedoucí a mistr, proto dále uvádíme povinnosti spojené s dodržováním BOZP právě u těchto důležitých vedoucích funkcí, působí-li na staveništi.

Povinnosti stavbyvedoucího

Stavbyvedoucí je povinen:

1. Řídit provádění stavby v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací.
2. Zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
3. Zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm a dodržení obecných požadavků na výstavbu podle § 169 Stavebního zákona (Zákon č.183/2006 Sb. v platném znění), popř. jiných technických předpisů a technických norem.
4. Působit k odstranění závad při provádění stavby a neprodleně oznámit stavebnímu úřadu závady, které se nepodařilo odstranit při vedení stavby.
5. Vytvářet podmínky pro kontrolní prohlídky stavby, spolupracovat s osobou vykonávající technický dozor stavebníka nebo autorský dozor projektanta (pokud jsou zřízeny) a s koordinátorem BOZP, působí-li na staveništi.

Povinnosti mistra

1. Vede soustavně a cílevědomě zaměstnance k plnění požadavků BOZP.
2. Kontroluje plnění požadavků BOZP zaměstnanci
3. Nesmí připustit, aby zaměstnanci vykonávali práce v rozporu s bezpečnostními požadavky (např. nepoužívali OOPP, odstraňovali bezpečnostní zařízení u používaných strojů a technických zařízení, apod.).
4. Zajišťuje evidenci pracovních úrazů a podílí se na sepsání Záznamu o úrazu a na zjištění příčin a zdrojů úrazů.
5. Vydává přesné pokyny pro výkon bezpečné a kvalitní práce a následně je kontroluje.
6. Pověřuje písemně vybrané zaměstnance k zastupování v jeho nepřítomnosti.
7. Účastní se ve spolupráci s osobou odborně způsobilou v oblasti BOZP na identifikaci a hodnocení pracovních rizik, podílí se na návrhu a realizaci opatření k jejich snižování, spolupracuje s koordinátorem BOZP, působí-li na staveništi.

6. Povinnosti koordinátora BOZP na staveništi

Úloha koordinátora na staveništi při přípravě stavby

Povinnosti koordinátora:

1. Předat zadavateli stavby přehled právních předpisů BOZP vztahujících se ke stavbě.
2. Předat zadavateli stavby informace o rizicích a další potřebné podklady.
3. Předat projektantovi, zhotoviteli stavby (je-li znám) a jiné osobě (OSVČ) informace o bezpečnostních a zdravotních rizicích, které se dotýkají činností na stavbě.

- Poskytovat všem účastníkům procesu přípravy stavby podněty, konzultace a doporučení týkající se technických řešení nebo organizačních opatření, plánování jednotlivých prací včetně odhadu délky času potřebného pro jejich provedení, apod.
- Zabezpečovat, aby plán BOZP obsahoval, přiměřeně povaze a rozsahu stavby a místním a provozním podmínkám staveniště, údaje, informace a postupy zpracované v podrobnostech nezbytných pro zajištění BOZP a aby byl odsouhlasen a podepsán všemi zhotoviteli (pokud jsou v době zpracování plánu známi).
- Zajistit zpracování požadavků na BOZP při udržovacích pracích.

Úloha koordinátora BOZP na staveništi v průběhu realizace stavby

Povinnosti koordinátora:

- Informovat všechny zhotovitele stavby o bezpečnostních a zdravotních rizicích.
- Koordinovat spolupráci všech zhotovitelů a jimi pověřených osob při přijímání opatření k zajištění BOZP na staveništi.
- Spolupracovat se všemi zúčastněnými na realizaci stavby při stanovení času potřebného k bezpečnému provádění jednotlivých prací nebo činností.
- Spolupracovat se zástupci zaměstnanců pro oblast BOZP, s příslušnými odborovými organizacemi a s technickým dozorem stavebníka v řešení otázek BOZP.
- Sledovat provádění prací na staveništi a zjišťovat, zda jsou dodržovány požadavky na BOZP, upozorňovat na zjištěné nedostatky a požadovat jejich odstraňování bez zbytečného odkladu.
- Kontrolovat zabezpečení obvodu staveniště, včetně vstupu a vjezdu na staveniště s cílem zamezit vstup nepovolaným fyzickým osobám.
- Navrhovat zadavateli stavby termíny a organizovat kontrolní dny k dodržování plánu.
- Projednávat se zhotoviteli stavby přijetí opatření a termíny k nápravě.
- Za účasti zhotovitelů a jimi pověřených osob provádět zápisy o zjištěných nedostacích, na které upozornil zhotovitele a zaznamenávat, zda a jak byly nedostatky odstraněny, popř. vyžadovat zjednání nápravy.
- Oznamovat zadavateli stavby, že nebyla přijata opatření ke zjednání nápravy.
- Zúčastňovat se na pozvání stavebního úřadu kontrolní prohlídky stavby.

7. Pravidla BOZP při udržovacích pracích

Udržovací práce mohou vykonávat osoby:

- Zdravotně a odborně způsobilé.
- Seznámené s pracovištěm.
- Prokazatelně informované o rizicích na pracovišti a opatřeních na ochranu před jejich působením.
- Vybavené OOPP, seznámené s jejich použitím a na kterých jsou prováděny pravidelné revize a kontroly stanovené výrobcem.
- Seznámené s příslušnými pracovními postupy při udržovacích pracích.
- Které neprovádějí rizikové práce osamoceně a v případě nutnosti mají dohodnutý způsob dorozumívání s druhou osobou.

8. Závěr

Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi je nezbytnou součástí dokumentace staveb, na nichž zaměstnanci vykonávají práce a činnosti, které je vystavují zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví. Tuto povinnost stanovuje Zákon č. 309/2006 Sb. a NV č. 591/2006 Sb.

Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi musí být odsouhlasen a podepsán všemi zhotoviteli, kterých se týká.